

[Skytte.]

Neergaards tale dengang. Finansminister Neergaard sagde i et svar til det konservative medlem hr. Raffnsøe:

„Det ærede medlem ønskede, at man skulde vende tilbage til betegnelsen „værdi i handel og vandel“ i stedet for „handelsværdi“. Jeg har altid ment, at denne formulering „værdi i handel og vandel“ havde noget vist svævende ved sig; det var sådan en blanding af handelsværdi og brugsværdi og andre ubestemmelige momenter, der kom ind; men det gælder om at have grundlaget så fast og klart som muligt, og derfor tror jeg, det ubetinget er at foretrække, at man lægger vægten på hovedmomentet: handelsværdi.“

Dette udtalte daværende finansminister Neergaard ved lovens behandling her i rigsdagen. Det findes i folketingstidenden den 15. december 1921, sp. 3300. Jeg må erklære mig enig i den udtalelse, som her er fremsat, idet jeg dog må tilføje, at man ved vurderingen bør tage de praktiske hensyn, som forholdene opfordrer til. Det er det, man har gjort i det cirkulære, der er retningsgivende for den nye vurdering, som nu forestår. I det cirkulære tolerer man, at f. eks. enfamilieshuse, mindre landbrug og andre virksomheder vurderes noget under handelsprisen under hensyntagen til, at der her gør sig sådanne særlige forhold gældende, at behovet for den slags er større end udbudet, og det bevirker, at priserne drives urimeligt højt op. Men netop det, at man er i stand til ved udformningen af et sådant cirkulære at tage disse hensyn og gennemføre en vurdering på dette grundlag, viser, at man er i stand til at give retningslinier for vurdering til ejendomsskyld, som jeg har indtryk af at også de ærede forslagsstillere i og for sig finder særdeles rimelige og retfærdige. Derfor er der ingen grund til at ændre loven som foreslået af de to partier.

Hans Hansen (Rørby): Med hensyn til dette lovforslag synes jeg ligesom det ærede medlem hr. Skytte, at den formulering, som venstres regering gav loven i 1922, var overmåde god, rigtig og forståelig. Dette, at vurderingen skal være udtryk for, hvad en fornuftig mand vil give for jorden i handel og vandel, kan ikke misforstås på nogen måde. Dette lovforslag tager sigte på at fastsætte vurderingssummen efter brugsværdi og afkastningsevne. Jeg tror, det bliver meget svært, for ikke at sige helt umuligt, at fastsætte en værdi efter brugsværdi og afkastningsevne, og jeg tror, at det vil give en meget stor forskel i ansættelsen af brugsvær-

dien, og at det stort set vil virke som straf for dem, der anvender den bedste brugsform, og akkurat, som vi har det ved ejendoms-skyldprincippet, blive en præmie til dem, der gør mindst muligt ved det. Efter ejendoms-skyldprincippet straffes jo den mand, der forbeholder sin ejendom mest, medens jordens værdi sættes i forhold til anden jord af samme kvalitet og beliggenhed. Dyrknings- og arbejdsskabte kulturværdier i jorden lader sig forholdsvis let overse og forandre. Blot et års manglende påpasselighed eller et års tilførsel af stoffer, som mangler, eller behandling af jorden kan fuldstændig forandre dyrkningsværdien.

Iøvrigt vil jeg anse det for umuligt for både vurderingsmænd og andre udenforstående at vurdere, hvor meget den enkelte mand kan få ud af sin jord eller ud af sin plads henholdsvis ved dyrkning og ved bygge-gelse. Jeg tror, at en vurdering efter brugsværdi og afkastningsevne vil skabe megen uensartethed og mange urimeligheder, foruden at vi derved vil forlade et rigtigt princip, der blev indført i 1922. Vi kan derfor fra vor side ikke medvirke til, at dette lovforslag ophøjes til lov.

Ordføreren for forslagsstillerne (Hans Conrad Koefoed): Jeg beklager, at det ikke er til ret mange sider, jeg er i stand til at takke for tilslutningen til lovforslaget, men jeg takker for den tilslutning, der er givet til det.

Jeg vil gerne tage de ord tilbage, jeg før sagde om, at dette lovforslag ikke var til at misforstå. Det gør jeg, fordi den ærede ordfører for socialdemokratiet åbenbart har misforstået lovforslaget. Hvis det kan trøste det ærede medlem, kan jeg fortælle, at forleden dag var der sågar en minister, som havde misforstået det, idet han sagde til mig: Er det virkelig meningen, når man har to gårde ved siden af hinanden, som er lige store og lige gode, og hvoraf den ene drives godt og den anden skidt, at den gård, der drives godt, skal vurderes højere? Sådant havde han opfattet, at resultatet ville blive. Det er jo klart, at der skal ikke vurderes efter afkastning, der skal vurderes efter afkastningsevne. Det er ganske analogt med denne bemærkning, når det ærede medlem hr. Holger Eriksen siger, at resultatet vil blive, at f. eks. i en by måtte en arbejdsplads blive vurderet lavere, fordi den havde mindre afkastning, men ikke afkastningsevne, end hvis den blev brugt til det, den i virkeligheden skulle bruges til, nemlig som byggegrund. Det er dog klart, at hvis vurderingsmyndighederne ikke vurderer en sådan